

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem.

HLAS VOLYNĚ

Týdeník, věnovaný českým zájmům v Polsku.

<p>Adresa redakce a administrace: Kvasilov na Volyni Rukopisy se nevracejí.</p>	<p>Jednotlivé číslo 35 gr. Cena inserátů: velk. 1/3 zadních stránek 10 zl. za jednou. V předu o 50%, draže. Při další inserci značná sleva.</p>	<p>Předplatné pro Polsko: na rok 10 p. zlotých na půl roku 5 „ na čtvrt roku 3 „ Předpl. do Československa na rok 60 Kč. Do Ameriky a Kanady na rok 18 zl. polsk.</p>
---	--	---

O letošních valných schůzích.

Letos, jak obyčejně, konalo se několik valných schůzí našich významných organizací. Z těchto schůzí českou veřejnost nejvíce zajímají následující schůze: schůze Matice, Úvěrného družstva a valná hromada Volynské chmelařské banky. Důvody k tomu jsou následující: Matice, nejstarší, nejznámější naše osvětová organizace, Úvěrné družstvo proto, že je to naše vlastní finanční a hospodářská organizace. Schůzi banky přidáváme jistý význam z ohledu na její zvláštní postavení po stránce materiální pro zdejší obyvatelstvo. Tyto schůze mají pro nás dalekosáhlý význam a podle toho jak naše veřejnost se k nim zachová, můžeme si utvořit určitý obraz budoucnosti označených organizací a podle návštěvy možná soudit o naší organizační vyspělosti a národním uvědomění. Jeden z dopisovatelů „H. V.“ (viz číslo 20.) pojmenoval mne pesimistou. Pisatel onoho článku p. Petlach věří, že skutečnost jest lepší nežli já ji kreslím před oči našich čtenářů. Svými dalšími úvahami chci potvrdit slušnost svého mínění. Schůze Matice v Lucku nebyla letos tak navšívěna jak jiné roky, nebyl k pozorování takový zájem jak jiná léta. V sále se dalo cítit jakoby těžko skrývanou únavu a lhostejnost. Přítomní delegati na schůzi často hlasovali bez hlubšího pozastavení se nad činěnými návrhy. Dvě další schůze dopadly ještě mnohem smutněji. Schůze Úvěrného a hospodářského družstva nebyla ani popsána (byla jen umístěna řeč pana ing. Svárovského). Určitý návštěvník té schůze sděluje, že schůze byla tak slabě navšívěna, že těžko bylo vše náležitě a všestranně projednat. Bylo mu tam oznámeno, že prý v ten samý den v Rovně konala se schůze schůze rol. Kol a celá řada Čechů opouštěla schůzi družstva, pospíchající na schůzi druhou, kterých do roka koná se několik.

Dne 26.V. t. r. v Dubně konala se schůze Chmelařské banky. Ta schůze také byla velice slabě navšívěna, a nejmeně se jí zúčastnilo našich krajanů. Těžko vysvětlit takovou naši netečnost. Jestli hospodářské poměry jsou neutěšené, to označené schůze konaly se v centrách, kolem kterých je dostatečný počet českých osad. Kdyby na-

še veřejnost jevila jen malý zájem, to označené schůze mohly-by jinač dopadnouti a naříkat si neustále na tiseň — nic nezmění. Jsme stále ještě sebevědomí, jsme příliš pohodlní, nechceme bránit své zájmy, jsme ke všemu lhostejní v době, kdy každá jiná národnost jeví zvláštní činnost a iniciativu v organizování se. Vše bylo podotknuto, že nás Čechů nejmeně bylo na schůzi banky, na schůzi instituce, která normuje ceny na chmel, válčí se židovskou špekulací, která nám loni nejednomu znamenitě posloužila. Na té schůzi chyběl element, který první na Volyni zavedl pěstování chmele, chyběl ten element, který je znám v celém Polsku co dobrý pěstitel chmele. Ke specialitě své práce jevíme trestuhodnou lhostejnost. Rozumí se, že když tak i nadále budeme jednat, život projde vedle nás a my zůstaneme pozadu, co již se začíná pozorovat. V posledních číslech „H. V.“ za tento rok jsou umístěny seznamy sbírek ve prospěch udržení matečních škol. Co v om seznamě je pozoruhodného? To, že vůči hledě ochabujeme; z toho seznamu je jasné vidět, že celá řada větších, zámožných osad nevěnovala na tu sbírku ve dnech 29.XI.—6 XII. 1934 r. ani zlamaný groš. Konstatuje se v tisku, že několik největších dle počtu obyvatelstva a majetnosti osad na Volyni nevěnovaly nic. Čím to vysvětlit? Snad úplně chybí dobrá vůle, chybí tenkrát, když k provedení sbírky měli dovolení, nechtějí se pozastavit nad tím, že na Volyni je 11 malých osad, v kterých přes 10 let jsou mateční školy. Jestli by osady několik let samostatně bez žádné pomoci vydržovali učitele a školu, kdežto větší osady přes celou tu dobu mají státní školy, jsou sprostěny těch tíživých poplatků na udržování soukromé školy, to uznám že slušně jedná Ústředna, když v tom seznamu uvádí také takové osady, občané kterých nevěnovali ani groš. Snad se ty velké osady na chvíli pozostavějí nad svým jednáním a více v seznamě tak smutně nebudou figurovat. Nad všemi popsány zjevy každý uvědomělý člen naší menšiny musí se pozastavit a pomyslit si toto: špatné výhledy máme do budoucna, my kteří donedávna byli vzorem pro zdejší obyvatelstvo a další okolí.

Příteři.

Inž. V. Jansa.

Úkoly našeho zemědělství.

(Pokračování.)

Zemědělské strojíctví je základem novodobého hospodaření. Z ohledu racionalizačních nutno svéstí používané hospodářské stroje k něco málo typům. Jest to nezbytné pro snadnou vyměnitelnost součástí, které se občas pořádnou neb vychodí. U nás na Volyni staly se populární pro svou dobrou jakost stroje českých firem (mlátičky Wichterle a Kovářík, sečí stroje Melicharovy, žací Knotkovy). Pročež byloby záhodno zvážit si stroje určitých firem domácích neb československých a to každý druh jen jednoho typu. Na nejbližším skladě snadno bychom zajeli potřebu dostali součásti které tam musí býti v rezervě. Uskladnění hospodářských strojů a náradí nemusí činiti valných obtíží neboť těchto je asi 16 druhů.

Naše národohospodářské obtíže nedovolují provéstí motorisaci zemědělské výroby. Jen ojedněle se vyskytují stabilní spalovací motory. Traktory jsou u nás pouze hudbou budoucnosti, jako byli dříve žací neb mlátičí stroje. Nutno však konstatovati, že konský potah velice zvyšuje výrobní náklady na úkor rentibility. V západoevropských poměrech udržovací výlohy prostřeňho koně se vyrovnají výnosu takové plochy, jaký spotřebuje několikáčlenná rodina s ost tním příslušným živým inventářem, odpovídajícím dotyčné ploše. Naopak pohon motorový jest z hlediska národohospodářského hospodárnější, neboť značně snižuje výrobu

náklady. Osvědčuje se v polních pracích a pro pohon strojů stabilních. Za účelem strojního zpracování půpy nutno přerátiti další kouskování našich pozemků. Naopak je zde požadována komasace, zkrácení zbytečných polních cest a mezí, těchto šířitelů plevele. Traktory mají stále jednu velkou nevýhodu v našich poměrech vlastnických a tou je vysoká cena pořizovací.

Jsme převážně střední zemědělci. Jen malý počet je v stavu zaopatřiti si veškeré stroje a náradí event. i motor, nezbytné pro moderní hospodaření. Je však žádoucí aby soudobé intenzivní metody obejmuly všechny zemědělce. A tu bude nutným združování těchto pro výrobu, obzvlášť při zavádění motorisace. Jen uvažujme: sečí stroj se vyplácí na ploše 25 ha, mlátička s čisticím zařízením na 40 ha, traktor aspoň na 50 ha. Tyto stroje se nemohou přeci přispůsobiti malým plochám půdním, na druhé straně nebudeme-li je zavádět neuplatníme pokrok v zemědělství. A vždyť stroje a zvláště motory nebyli konstruovány a nejsou vyráběny pro půdu velkostatkářskou, pro zvýšení jejich zisku, nýbrž tyto veškeré stroje mají povznesti blahobyt pracujících zemědělců a zpříjemniti jejich život vůbec jako celku. Musíme si dnes uvědomiti, že stroje, obzvlášť motory stanou se našimi hospodářskými nepřáteli, nebudeme-li taky kořistati z jejich levné pomoci. Ano v Americe, v Sovětské Unii a na láněch velkostatkářských vedou s námi již konkurenční boj, snižují cenu zboží.

Je nutná standardisace způsobu setí a druhů

Besídka.

Friedebert Tug'as.

O vlastní půdu.

I.

Dříve tam byl prales, jehož srdce se zřídka dotkla lidská noha. Daleko široko se rozprostírala divoká rovina s hlubokými a tmavými lesy a bezednými bažinami. Tak zrádné byly tyto bažiny, že přejíti je se neodvážila ani větší zvěř; jen dlouhonozí jeřabi bydlili tam na ostrůvcích. Měli tam postavena svá hnízda a chytali od jara až do podzimu žáby šplouchající v mělké v. dě. Ve velkých hejnech se tam shromažďovaly čejky, divoké husy a kačny, které pak na podzim uletaly zase v dlouhých čarách k jihu. V jedlových houštinách byla vlčí doupata a daleko od bažin a jezera trávil liny medvěd pod silnými kořeny nahnuté borovice dny svého stáří.

Boháč, jemuž celý ten kraj náležel, nepochybně si ani na tento les, až mu jednou pravil jeho správce: Bude třeba vykáceti část lesa. Bude hojně dříví a získáme nové místo na pole. Starý velkostatkář máchl rukou: Nechme toho. Škoda práce a výdajů. Ať to učiní naše děti!

A les dále hučel jako dříve za tichého letáho večera a stenal v bouřlivé podzimní noci. Každý den přinášel změny do této nekonečné roviny. Tisíce a statisíce rostlin a živočichů se tam rodilo, rostlo, prožívalo zde vášně svého mládí ve zpěvu a květu za horkých jarních nocí, trávalo svůj věk, stárla upadalo a mřelo. Avšak místo těchto nehybnoucích tvorů se objevily tisíce a statisíce tvorů nových a tak přecházela léta a desetiletí, aniž byly tyto změny zřejmy. Na jaře země zarůstala mladou travou a stromy listím, jež podzimní vítr zase odnášel a pak znova kvílel zimní víchř lesem. Neotřásl zde vzduchem nikdy nový nebo cizí tón.

Ticho naslouchalo tichu, ticho hovořilo s tichem, ale ticho netvořilo zvuků, nýbrž zase jen ticho.

II.

Jaakovi bylo již přes čtyřicet let. Dvacetpět plných roků sloužil na statku. Jeho dlaně byly tvrdé a tvář vráskovitá. Již dávno zmizela červeň s jeho líci a radost z očí. Srdce jeho bylo nesdílne a málo bylo jeho slov. Čím méně však mluvil, tím usilovněji se zabýval svými myšlenkami. Mnoho jich neměl, ale všechny byly jeho vlastní.

Když usedl na mez, unaven těžkou prací na cizím poli, zabral se hned do těchto myšlenek — do myšlenek o vlastní půdě. Ráno a za večerního soumraku, když kráčel za ospalým volským spřežením, přemýšlel o vlastní půdě.

A večer, uléhaje a přikrývaje se, myslil a snil o svém domově. Viděl se, jak na mýtině dobývá pařezy, jak ohněm ničí poslední zbytky lesa, jak pluh jde přes kořinky a kamení a jak padají semena do spálené země. Vidí, jak semena klíčí a roste z nich obilí, slyší, jak fičí kosa a hvizda srp, jak tlukou cepy a jak těžká zrna padají řetětem na mlát. Jaak u nul, maje před očima žlutý domek, stojící mezi třaslavými osikami na kraji planiny.

Jaak se však nezrodil snilkem. Věděl, že ve spaní se neděká nových šatů ani hedvábné košile. Již mnoho let šetřil kopejku ke kopejce a když mu bylo čtyřřet let, měl již na dně své truhly ve staré vlněné punčoše dvě stě lesklých stříbrných rublů. Skryt před cizími zraky, často je pak přepočítával v tmavém koutě své světničky a naslouchal, jak stříbrňáky padají a cinkají. Hlasité mu vždy zatluklo srdce. Připada o mu, že má nekonečné mnoho peněz, jako by se před ním valila celá řeka stříbra.

III.

Jaak poprosil pána a dostal od něho kus pozemku v lesní pustině. Musil se velkostatku zavá-

cbilí pro určitý typ půdy a podnebí. Musí býti určen vysev na 1 ha (u obilovin asi 180 kg) Seti nutno prováděti pouze strojem řádkovacím. Není možné udržovati spoustu odrud; zvolme si sorty kvalitní, výnosné, pohledávané na trhu, krátce ty nejlepší, skýtající nejvyšší důchod. Osivo je nutno čistiti (mlýnky, triery), mořiti, obzvláště u pšenice třeba na to pamatovati, u podezřelého vyzkoušeti klíčivost.

Jaký má význam standarisace a zušlechťování pro zemědělskou výrobu vidíme na příkladě Severo-Amerických států. Zde povstaly si nové družstva, které usměrňují, lépe řečeno diktují ceny zboží nejen v Americe leč i v Evropě a disponují značným kapitálem. Malé Holandsko a Dánsko dohromady srbly na sebe polovičku světového obchodu másla a kondensovaného mléka a 30 proc. sýra, sádla a vaiee.

V hnojařském postupu nutno vyřešiti tyto otázky: Konservování mrvy a zadělání této do půdy, patřičně zpracované. Stanoviti jaké hnojiva umělá a v jakém množství použití pro určitý druh plodin dle poměrů půdních atd. jak hnojení prováděti — na široko či v řádcích (okopaniny), neb na list. Jak obdělávati půdu během vegetace, jak zavlažovati.

Není prakticky vhodnou pestrota půdy v ohledu hnojivem, máme-li voliti určitý osevní postup a hnojařský plán. Bude nutno zkoumati potřebu našich půd na jedné tlivé živiny. Takto se překonáme o působení hnojiv na výrodnost a o jejich výno-

zati, že bude za to pracovati po dva roky zadarmo.

Uvidíme, jak budě žiti v lese, pravil mu správce. Na poli pracovati umíš, ale nevěřím, že si budeš troufati hospodařiti v pustém lese.

Pokusím se, pokusím, zabručel Jaak. Nebojím se práce. Jen když budu dělati na vlastním. Budu se namáhati.

A trpělivě pracoval Jaak dvě léta bez jakékoliv mzdy. Druzí dělníci často ho viděli, jak se v sobotu večer po práci kradl k lesu. Nepociťoval námsy, když šel na planinu, ležící několik verst odtud. Tam odpočíval chvíli na pařezu a přemýšlel o svém novém domově. Když se vracel domů po půlnoci nebo před sítáním, pobručoval si něco a jeho druzí si říkali, že mu tvář vždy jaksi zářila.

Jak netrpělivě čekal na dobu, až se zbaví práce na statku a bude moci odejiti se svou ostrou sekyrou do hustého lesa.

A dočkal se. Jaak si pak našel ve vsi jednoho starocha, hodil na rameno pytel s chlebem a nasolenými rybami, na druhé rameno vzal sekyru a ztratil se na několik týdnů do lesa.

IV.

Časného rána, brzy na jáře, kdy ležely ještě bílé spousty sněhu pod stromy a lesní doliny byly zakryty sněhem a ledem, probudil se ustrašeně vlk ze svého spánku. Ospale se vykradl z houštiny na rovinu, aby jasněji slyšel zvláštní zvuky, jež zaslechly jeho uši již z daleka. Opatrně kráčet mezi stromky, až se přiblížil k pasece.

Zalekl se a zastavil. Vystrčil hlavu z jalovcového křoví a spatřil k svému podivení, jak dvě bytosti, jakých dříve v lese ještě nikdy nespatriil, podtínaly kmen staré borovice, až třísky odletovaly. Náhle sebou borovice pohnula, zakymácela se a nahnula, zatřásla se od vršku až dolů. Zapraskało a strom se položil s velkým hlukem na

snosti. Bez umělých hnojiv naprosto nemůžeme dnes zvýšiti výdajnost našich pozemků, nedocílíme vyšší rentability.

Do osevního postupu musíme rozhodně zařaditi motylokvětě, tyto přirozené prameny půdního dusíku, zásobujících živočišnou výrobu bílkoviny. Chybujeme, že takové cenné přínosy jako je vojtěška, lingrus, vikev huňatá málo kdo u nás seje, obzvláště ty ostatní.

Lukařství také čeká na větší povšimnutí. Náklady výrobní zde nejsou obzvláště vysoké a zvýšená sklizeň se velice uplatní u chovu dobytka. Zde nutno provésti zmlazování, skarifikování, vláčení, dosévání hnojení, obnovování a jiné práce, (melioraci). (Dokončení.)

HOSPODÁŘSKÝ ZPRAVODAJ.

Rajská jablička.

V Americe mají dívčí sdružení, jichž počet členek v r. 1912 obnášel 30.000 děvčat 10—18 letých a jež mají za účel, vésti děvčata k racionálnímu pěstování rajských jablíček. Rajská jablička stala se v severní Americe národním pokrmem. Rozvařených v hustou stávu, už vá se jich jako omáčky k masu a pod. Každá členka zaváže se pěstovati na desetinu jitra rajská jablička, která zaváhá pro domácnost neb do prodeje. Prostřednictvím škol obesílají nejlepšími plody výstavy kraj-

umrzlou zem. Vlk rychle odběhl do lesa, aniž se ohlížel.

Ale rány sekyrou nepřestávaly. Zvědáva lesní zvěř vycházela na okraj planiny, natáhla hlavy z křoví a divila se, co se zde v lese děje. Scházeli se pak tito obyvatelé lesa a rokovali o věci. Dělo se tam něco zcela podivuhodného. Nikdo dříve ještě neviděl nic podobného. To neznamenal pro ně zajisté nic dobrého.

Práce pokračovala. Padla nová borovice, ještě starší a silnější. Jeřáb vyletěl s křikem. Medvěd se obrátil ve své skrýši nespokojeně na druhý bok.

V.

Byly poslední jarní dny. Rudé slunce sobotní se již dávno ztratilo za lesem. Za večerního soumraku se však jasně odrážel na pokraji planiny malý domek z oloupaných a přičesaných kmenů. Okenním otvorem ještě bez rámu hleděl Jaak na tmící pláň. Na jedné straně se modraly jalovce ve večerní mlze, s druhé strany stál vysoký, černý les. Jaak přemýšlel.

Viděl před sebou v duchu lán ječmene, vlnící se na rovině. Viděl na prahu domu seděti ženu s nemluvnětem v náručí. Malý plavý hošík si hrál u zdi vybilené deštěm a sluncem. Taková bude má rodina, myslil Jaak a cítil u srdce zvláštní teplo.

Vyšel na dvorek a přiblížil se pomalými kroky k svému poličku, kde rostlo několik brázd brámbor, trochu ječmene a ovsa. Při stavbě domku mu zbylo přece tolik času, aby si mohl obdělati tento pozemek. Zamýšleně obešel Jaak pole, hleděl na své první obilí a kráčet opět k domovu.

Blízko svého domu se zastavil, zvedl hlavu a dlouho hleděl na novou stavbu. Vysoko na domě stál borový kříž, okrášlený věncem z plavuní a borůvek. Na zdech byly již položeny žluté stropní trámy. Chyběla již jen střecha. Dlouho stál Jaak před domem a hleděl na něj. Byl vesel a spokojen

ské nebo státní. Tím budí se zase snaha, co nejlépe půdu připravit a co nejlepší úrodu z ní vytěžit.

Závidím praktickým Američanům jich pokrok ve všech směrech hospodaření, zvláště jich praktický způsob, jak vedou mládež dívčí i mužskou k lásce k přírodě a učí je těžit z bohatství její darů.

Dnes chci promluvit o pěstování rajských jablíček. V každé zahradě naší najdete v létě mohutný keř rajčat. Množství jeho větví rozloženo bývá obyčejně po zemi, kde tíží je váha plodů. Zdravé výhony divoké, jež mohly bychom vky nazvat, rostou vzhůru, chlubit se svými planými, žlutými květy. Keř rajských jablek svou hustotou a velikostí větví pokrývá své okolí a proto také se ujala zásada, sázeti jablíčka rajská nejméně na 1 metr od sebe, aby keře měly dosti místa. Někde také vidíme větve rajských jablíček uvazované k hůlkám a různým podpěrám, jež však drží větve vzhůru dotud, dokud veliký vítr je nevyvrátí, k čemuž tíha plodů přispívá. Větve, na zem povalené, po několika dnech p uští do země nové kořinky, takže vzrůst rostliny a stále větší příliv mízy jest opravdu překvapující. Toť způsob pěstování rajských jablíček u nás. A výsledek? Část plodů zhnije od země, nejmenší, ale za to nejvrchnější plody, k nimž mělo slunce trochu přístupu, uzrají, zčervenaají. Hlavní úroda, tedy největší počet plodů, následkem nepřístupu vzduchu a slunce neuraje.

sebou samým. Pak vešel a ulehl vedle starce na třísky. Poslouchal, jak stařec chrápe a jak třísky zašustily na hliněné podlaze. Brzy upadl v hluboký spánek a odpočíval po denní loptě.

U zdi nového domu, na větví střemchy, opozdivší se s ávik zpíval své staré a věčné nové melodie. Plakal, nařikal, radoval se a těšil.

Vysoko nad lesem se vznášel kouř. Jaak dobýval pařezy a spaloval kořeny. Kácel les a třísky létaly. A tak plynul čas.

Za jednoho deštivého podzimního dne navštívil Jaaka starý lesní hlídač. Posadili se oba k vytopené peci, vytáhli si vidličí několik pečených bramborů z popele, ofoukali je a jedli. Venku se setmělo a déšť padal ještě silněji. Hlídač vyňal z kapsy láhev pálenky, oba se napili a brzy byli v dobré náladě.

Mnoho jsi pracoval, pochválil hlídač Jaak.

Ano, stálo mne to hodně práce, odpověděl Jaak, hledě na své upracované ruce.

Máš nyní dům a pozemek. Tvůj dům potřebuje nyní hospodyně.

Jaak místo odpovědi jen hluboce vzdychl.

Jaak bude orati, hospodyně bude pobíhati sem a tam, hned do chléva, hned do komory, a děti budou troubiti na trubky, jež jsi im udělal. Co bude pak Jaakovi ještě chyběti? A hlídač, starý tulák, sám a bez domova jako vlk, se zachechtal.

Ale Jaak se nesmál.

Když v zimě vítr kvílel v lese a zdálo se, že na půdě někdo přechází, tehda Jaak pociťoval skoro strach. Myslíl na vše, co nutno ještě udělati, obracel se se strany na stranu, ale nemohl se uklidnit. K čemu se namáhá? — pomýšlel stále.

Ke k ní zimy pracoval ve vesnici a na jaře ve statku. Když se večer navracel do lesa, cítil vůni roztáté země. Usmil březovou snítka a pozoroval, jak se mu na prsty lepí míza.

otrhá se zelená a vidíte je na podzim za okny, na prknech nebo rozloženy, vystaveny slunci, aby dozrály. Některé opravdu dozrají, jsou to ty, co měly nejvíce zralosti na stromě, ostatní podlehnou zkáze, zhnijí, zaschnou a pod.

A tomu říká se „pěstování“ rajských jablíček! Tak plýtvá se s plody rostliny, jež za oceánem jsou národním pokrmem milionů a jež dají se v kuchyni tak výborně upotřebiti. Bohužel, neznáme dosud jiný způsob zužitkování rajčat, než na omáčku. Dnes chci říci, jak se jablíčka rajská pěstovati mají.

Nejlepší stanoviště pro rajská jablíčka je jižní neb východní zeď, vystavená slunečním paprskům. Nemáme-li takové zdi nebo plotu, sázíme je do řad, jdoucích pokud možno od jihu k severu. Sazenice sází se v řadě na 35—40 cm jedna od druhé. Před vsazením zarazí se do země silně kůl, k němuž se sazenice vsadí a při vzrůstu pilně uvazuje. Jsou-li sázeny rajčata do volných řad, doporučuje se všechny koly buď drátem nebo provázkem u vrchu jeden s druhým svázati, aby žádný nemohl býti větrem vyvrácen.

Vysazování děje se až v polovici května, kdy už teplota je větší a zdárně podporuje vzrůst. Dříve sázené sazenice snadno zmrznou anebo dlouho trčí, než se u nich vzrůst vyvine. Při vzrůstu sazenic pečlivě odřezujeme všechny postranní výhony, nechávajíc růsti pouze jediný, hlavní. Tento jediný, hlavní výhon, nasazuje za listy hojně květných

Jeho rozhodnutí bylo stále pevnější. Čekali ještě, činil to jen proto, že byl již zvyklý vždy čekati. Jeho život byl příliš vážný, než aby někdy lehkovážně pospíchal. A Jaak nebyl již mlád.

VI.

Zdi Jaakova domu byly ještě bílé, byly však již vyprahlé sluncem a deštěm byl již smyt lesk novosti. Okna a dveře byly okrášleny březovými větvemi. Vysoko nad slaměnou střechou se třepotala slavnostní vlajka a pod vlajkou se houpal čerstvě upletený věnec. Otevřeným oknem bylo slyšeti hluk mluvících lidí jako v úlu.

Jaak se ženil. Bylo to skromné svatební veselí. Rodiče nevěstiny a známí Jaakovi seděli kolem misek s huspeninou. Starý lesní hlídač byl na druhém konci stolu a před ním stála láhev pálenky. Bavil všechny. Skončiv o jedné věci, započal o druhé. Tak trvala ve-elka až do pozdního večera.

Večer odešli novomanželé podívat se na své pozemky. Nevěsta byla vážná a tichá. Nebyla již mladá, ale Jaak věděl, koho si bere.

Obešli všechnen svůj majetek a zastavili se u lesa, odkud mohli přehlédnouti celé poličko i domek. Chvilí na všechno hledě i míčky a pak si počali vyprávět o svých úmyslech pro budoucnost.

Mnoho práce je ještě čeká. Byl to jen začátek, co zde bylo viděti. Budou musiti ještě postavit další budovy a obdělávati dále zem, opatřiti si dobytek a zařízení do hospodářství. Jsou zatím jen dva, ale kdo ví, na jak dlouho? Na všechno nutno mysliti. Chtějí pracovati a zůstatí lidmi dobrých mravů, neboť: jak člověk žije, takového konce se dočká.

Jejich duše byly plny vědomí povinnosti, která je čeká. Učinili ve svých srdcích velký slib. Novomanželé hleděli vážně před sebe, ba skoro smutně, když zde tak stáli.

výhonů a do léta bývá pokryt od vrchu až dolů plody. V srpnu zastavíme vzrůst do vrchu zaštipnutím vršku nad nejhořejším květem. Takto pěstovaná jablčka dozrají všechna na stromě, jelikož mají stálý přístup vzduchu a slunce, krásně zčervenají a mají výbornou chuť.

Řada takových, řekl bych svislých kordonů rajských jablíček, působí vedle užitku velice pěkným dojmem a nezabere téměř žádného místa v zahradě.

Až budou pěstována rajská jablčka místo rozlámaných hustých keřů na jediném výhonu u kolu pečlivě přivázaném, potom přestane dozrávání zelených plodů za okny a ušetříme ztrátu dnešní, téměř poloviční úrody jablíček.

Rajská jablčka možno zalévatí hovězí krví po celou dobu jejich vzrůstu; uspíšíme tím u nich dobu zrání a d' sáhneme ve ikých, výborně chutnajících plodů.

Oznámení.

Dne 16. června t. r. na první den prav. Svátků konají se v Kvasilové závody volyňského okrsku v obecném tělocviku. Přihlásily se všechny jednoty mimo Volkov.

Dne 17 června se koná v Kvasilové turnaj v odbíjené.

D o p i s y.

Svatodušní svátky v Boratině.

Ve dnech 8.—10. června 1935 bude se konati „Sjezd evangelické mládeže v Boratině“ pod heslem: „Cesta, pravda, život. Na sjezdu mají býti vytyčeny směrnice způsobu života mládeže, která chce býti dobrou nadějí budoucnosti. Sjezd bude vyvrcholovatí slavností Hucovou. Kazatí a přednášetí budou kazatelé: J. Opočenský, J. Tomeš, A. Balabán a J. Jelínek.

Kdo jste byli na dřívějších sjezdech, rádi se přijedete a pozvete i známé. Budete všichni vítáni.

Ubytování a strava budou poskytnuty zdarma. Pokud je Vám možné, přihlaste se předem.

ob.

Z Chomouta.

V noci z 1. na 2. června mezi Varkovičemi a Chomoutem byl zastřelen st. post. p. G. Biernacki manžel naší učitelky. Příčina není známá, počítá se že byl zabit ze msty.

J. M.

Kronika.

Důležitější politické události.

D O M Á C Í.

Zpráva hospodářské korespondence statistického úřadu oznamuje, že stav zimního a letního osení, jakož i stav ovocných zahrad se následkem sněhu a mrazu, dostavivšího se v Polsku začátkem května, zhoršil. Toto zhoršení vynikne hlavně ve srovnání se stavem osení a ovocných stromů z poloviny dubna. V ovocných zahradách byly mra-

zem poškozeny nejvíce kvetoucí třešně, višně a jahody. Poľní práce se zdržely o 50 proc. V severovýchodních krajích Polska dokonce na mnoha místech začátkem května letní osení ještě nevzrostlo.

Podle oficiální zprávy byla v Gdyni zahájena stavba loděnice. Podnětem k té o nové stavbě byly politické a hospodářské okolnosti. Jelikož dřívější pokusy vybudovati loděnici za součinnosti soukromého kapitálu neměly kladných výsledků, rozhodlo se ministerstvo námořnictví přikročiti samo ke stavbě loděnice pro voenské lodi. S pracemi bylo započato již v minulém roce a doufá se, že v příštím roce může již gdyňská loděnice zahájit stavbu ponorky, která ponese jméno maršálka Pilsudského. Až bude postavena celá loděnice, bude v Gdyni započato se stavbou velkých vojenských a obchodních lodí. Nová loděnice poskytne práci tisícům nezaměstnaných a oživi činnost různých průmyslových odvětví. Rovněž má býti zřízeno 4 nebo 5 suchých i plovacích doků, z nichž jeden bude hotov již příští rok. Prostředky na stavbu loděnice budou asi poskytnuty z Investiční půjčky.

President republiky Estonské Konstantin Paets, který ztrávil čtyři týdny na léčebném pobytu v lázeňském městě Truskawei, vrátil se do Estonska a na zpáteční cestě přijel do Varšavy, kde ztrávil den jako host P. Presidenta republiky Moscického. Na nádraží uvítal presidenta Paetse Pan Preident Moscicki, ministerský předseda Slawek, zástupci vojenských, civilních i samosprávných úřadů, jakož i členové estonského a lotyšského vyslanectví ve Varšavě. Vzhledem k tomu, že je národní smutek po smrti Maršála Pilsudského, nebudou se za této příležitosti konati žádné slavnostní recepce. Tisk vítá srdečně presidenta Paetse a zdůrazňuje přátelství polsk-estonské.

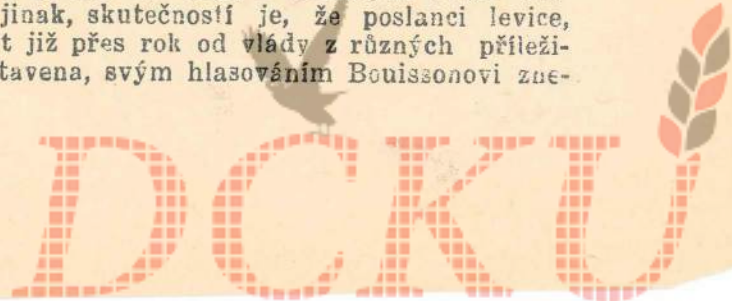
FRANCIE.

Ve Francii rovíjí se velká vnitř politická bitva, v níž nejde o nic menšího, než o udržení zdravé a pevné základny francouzského hospodářství, kterou představuje pevný frank.

Že v této kampani hraje se i o další politický vývoj a prestiž Francie, o tom nemůže býti nejmenší pochybnosti, zvláště když jsou tu dostatečně zřejmy i zahraniční vlivy, jak z evropského sousedství Francie, tak i z Ameriky.

Ministerský předseda Bouisson a jeho vláda padli téhož dne, kdy se představili parlamentu. To, co bylo před rokem odepřeno tak vážnému a zasloužilému státníkovi jako byl Doumerque, který ze svého venkovského ústraní v kritických chvílích byl povolán, aby zachránil Francii a její hospodářství, čeho nedosáhnul jeho nástupce v úřadě francouzského premiéra Flandin, na totéž v podstatě nyní padl i Bouisson. Žádal, aby energeticky ochránili francouzskou měnu, státní pokladnu a celé francouzské hospodářství od škodlivých vlivů spekulace a hazardérství levicových politiků, plnou moc, již mělo býti použito jen k ochraně na náčelných vrcholných existenčních zájmů Francie.

Ať se tak stalo omylem při sčítávání hlasů, jak se teď patrně ze studu z některých stran tvrdí, nebo jinak, skutečností je, že poslanci levice, která jest již přes rok od vlády z různých příležitostí odstavena, svým hlasováním Bouissonovi zue-

možnosti, aby zamýšlenou záchrannou a ozdravovací akci s úspěchem a rychle a rychle provedl.

Akce se nyní ujal nový designovaný ministr: ký předseda P. Laval. Celý svět s napětím sleduje, zda a jak tomuto státníku se podaří sestavit vládu, která by ochránila frank před upíry mezinárodní spekulace i domácích nesvědomitých kořistníků, kteří stejně jako zahraniční vlivy, si nepřejí, aby politická a hospodářská základna Francie zůstala nedotčena.

Soused Francie vidí svoji měnu a hospodářství krajně ohroženo; stejně velmi nejistý je další vývoj věci za oceánem. Je tedy snada odvrátiti pozornost na Francii a tuto strhnouti do víru zmatků.

Nepochybujeme, že i tentokráte, přes to, že někteří levicovní politikové tomuto mezinárodnímu tažení proti Francii tak neodpovědně napomáhají, Francie opět projeví svoji sílu a zdravý smysl pro svoje vrcholné státní a národní zájmy a že i tuto velikou bitvu o svůj frank, o svoje hospodářství i o další klidný politický vývoj vyhraje.

GOERINGOVA STAVEBNÍ CESTA PO BALKANĚ.

Ministerský předseda německý Goering podnikl svatební cestu po Balkáně a měl dlouhé hovory hlavně s carem bulharským Borisem. Kromě Bulharska navštívil také Jugoslávii. Hovory s carem Borisem byly přísně důvěrné, celá cesta Goeringova byla prohlášena za soukromou. Nicméně v politických kruzích evropských se posuzuje jako jeden z pokusů navázat bližší styky se státy balkánskými a prorazit kruh, který zásluhou politiky nacionálněsocialistické strany se kolem Německa vytvořil.

ŠVÝCARSKO.

Spříšeženský parlament se sešel k řádnému letnímu zasedání. V národní radě připomněl předseda Schuepbach výsledek lidového hlasování a dodal: Přívrženci i odpůrci předlohy vyzvali náš lid, aby chránil naši měnu. Le proto bezpečně konstatovati, že velká část švýcarského lidu je odhodlána zůstatí věrnou zlaté měně a podporovati úřady v jejich snaze chrániti měnu všemi prostředky, které mají k ruce. Tuto rozhodnost nechť vezmou na vědomí všichni, kdož si náš frank vyhlédli za kořist svých spekulacních choutek.

U. S. A.

Americký prezident Roosevelt se pokusil čelit hospodářské krizi, která na tuto zemi dolehla nečekaně a zvláště krutě, složitým systémem hospodářské politiky, které se v americké zkratce říká „NRA“. Byly v tom prvky socialistické. Byly to především velké pokusy o státní vliv na hospodářství, na zaměstnanost, byla v tom investiční politika, všeho kus. Roosevelt a jeho stoupenci tvrdili, že mají podstatný úspěch, někteří průmyslníci se zoufale bránili, socialisté kritisovali tuto politiku jako jinou formu kapitalismu. Stejně hladověho, jako byl kapitalismus starý. V poslední době podalo několik drůbežářských firem žalobu, že nařízením prezidentovými jsou porušována jejich občanská práva. Nejvyšší soud americký rozhodl dne 27. května, že drůbežníci mají pravdu a Roo-

seveltova hospodářská politika že je nezákonná. Vznikl tím takový stav, že tisíce podnikatelů, kteří byli potrestáni, protože se nechtěli podrobit Rooseveltovým hospodářským nařízením, mohou se na základě tohoto rozhodnutí nejvyššího soudu Spojených států znova odvolati a musí svou věc vyhrát. Je z toho nový veliký boj o hospodářskou politiku v Americe. Roosevelt a jeho stoupenci tvrdí, že ani tato nová překážka, která se nenadále vyskytla na jejich cestě, nezabrání úspěchu jejich hospodářských plánů a hospodářských opatření.

DÁLNY VÝCHOD.

Japonská vláda obrátila se na čínskou vládu se žádostí, aby přeložila vojenská velitelství na severovýchodě Číny daleko na jih od dosavadních míst, kde tato velitelství jsou. Znamená to rozšíření území, které je pod japonským vlivem. Japonci to odůvodňují tím, že s čínské strany se nepřestává vést proti nim partyzánská válka, a to jak na území čínském, tak také na území mandžurském. Budou-li po této diplomatické ofenzivě následovat opatření vojenská, nedá se říci, avšak očekává se, že Japonci nezůstanou jen při formální notě.

RŮZNÉ ZPRÁVY.

Dnešní číslo obsahuje stránky 149—152 knihy St. Dzikowského „Exotické Polsko“ v překladě inž. Aloise Knotka.

Josef Suk zemřel.

Dne 29. května zemřel Josef Suk rektor státní hudební konservatoře, jímž se stal vlastní prací jako hudební skladatel.

Narodil se z učitelské rodiny v Křečovicích. Hudba mu učarovala a on se jí vděčně odsloužil. Většina lidí u nás i v cizině ho znala jen jako člena Českého kvarteta, v jehož souboru hrál druhé housle od jeho založení plných čtyřicet let věrně a spolehlivě až do jeho posledního vystoupení, kdy podlehl volání věku a milé housličky od ožili. Menší počet lidí je těch, kdož ho znají jako skladatele. Avšak tento počet znamená vzrostl od té doby, kdy sokolům napsal slavnostní pochod k VII. sletu všesokolskému „V nový život“.

Ti, kdož ho poslouchávali v Českém kvartetu, budou mít naň vzpomínku do posledních dnů svého života, ale ostatní, jímž se hudba nekončí posledním záchvěvem stradivárek, mají po něm památku věčně živou. A to jest jeho odkaz, kterým posloužil nejen svému kraji, české hudbě, ale československému národu. Jeho zásluhou drží naše hudba krok s nejspanilejším výkvětem všech národů. V tom byl Suk pokračovatelem Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka a zprostředkovatelem mezi nimi a pokolením novým, jemuž byl učitelem. Loučíme se s ním vděčně.

V r. 1934 zemřelo 2,400.000 lidí hladem.

Ze statistických zpráv různých zemí se zjistilo, že v roce 1934 zemřelo 2 400 000 lidí hladem. Asi 1,200.000 lidí spáchalo sebevraždu proto, poněvadž neměli co jísti. A naproti tomu bylo v

tomtéž roce zničeno 267.000 vag. kávy, 258 000 000 kg cukru, 26.000 000 kg rýže a 25.000.000 kg masa jen proto, aby bylo dosaženo zvýšení cen tohoto zboží.

Rekordní výkon francouzského letadla „Centaure“.

Transatlantické letadlo společnosti Air France „Centaure“, které vykonalo po první dopravu pošty z Francie do jižní Ameriky, přiletělo z Bakaru v Africe do Natalu v Brazílii, vykonavši tuto cestu za 14 hodin 52 min., čímž dosáhlo na této trati rekordního výkonu.

Tržní zprávy.

CHMEL.

Žatec, 31. května.

V posledním květnovém týdnu klidná tendence na žateckém trhu chmelném trvá dále. Obraty jsou stále nepatrné a převážně s určením pro cizinu. Ceny na venkově i na trhu se v poklesu zastavily a stabilisovaly na úrovni Kč 1.500.- až 1.800.- za 50 kg kromě daně z obratu.

Veřejna známkovna chmele v Žatci ověřila a vyexpedovala do dnešního dne 42.260 žoků v hrubé váze 100.410 centů a 50 kg žateckého chmele 1934. Jen za květen ověřilo se 1.400 centů, jež skoro vesměs byly určeny pro export.

Počasí je nyní chmeli příznivé a všeobecně se chmel zavádí. V některých místech trvá ještě

nápor dřepčíku, takže zavádění se tam opozdí. V časně řezaných chmelnicích dosahuje chmel výše 75 cm až 1 m.

Český odbor Jednoty chmelařské v Žatci.

OBILÍ.

Záznam rovenské obilní bursy 7.VI. 1935.

Žito dvorské	Zl. 16.00— 16.25 za 100kg
„ různé	„ 15.75— 16.00 „ „
Pšenice dvorská	„ 18.50— 19.00 „ „
„ obyč.	„ 18.00— 18.50 „ „
Ječmen pivovarský	„ 15.50— 16.00 „ „
„ na kroupy	„ 14.00— 14.25 „ „
Oves jedn. druhu	„ 17.50— 18.50 „ „
„ zbíraný	„ ———— „ „
Mouka žitná I. 55%	„ 22.50— 23.50 „ „
„ „ I. 65%	„ 20.50— 21.50 „ „
Mouka pšen. I. 40%	„ 29.00— 30.50 „ „
„ „ I. 55%	„ 26.00— 27.50 „ „
Otruby žitné	„ 9.00— 9.25 „ „
„ pšeničné	„ 9.00— 9.50 „ „
„ ječné	„ 8.75— 9.00 „ „
Kroupy ječné (pencak)	„ ———— „ „
Řepák	„ ———— „ „
Hrách	„ ———— „ „
Fasole	„ —.00— —.00 „ „
Vikev	„ ———— „ „
Jetel červený	„ 115.00— 125.00 „ „
„ zaručeně čištěný	„ 125.00— 140.00 „ „
Mák modrý	„ ———— „ „
Hřečka	„ 17.00— 18.00 „ „
Brambory	„ 2.50— 3.00 „ „

152.

mením, podivným a zvláštním, když náhle mezi nimi obrátili jsme se v bílém bezcestí, neoznačeném žádnými stopami na stranu, tak že ostrý, mrazivý vítr hnal nám přímo do očí. Tak dostali jsme se v rychlém běhu z míst nejvíce nebezpečných. V letní době nutno vody a hluboká bahna v blízkosti Spahlicy objížděti po celé dlouhé hodiny. Vidíme, cíl cesty nedařilo — snad půl hodiny, ale překážek, zatáček, bahen a vod tolik, že vůz potřebuje tři až čtyry hodiny.

Konečně přijeli jsme do Višněva, kde ukázaly se dýmající komíny chalup a lidé dobří. Odtud bylo již blízko dostati se do Čurlon po zamrzlé hladině jezera. Tam očekávali mne pohostiní přátelé, u nich bylo teplo a příjemně, dají mi dobrá jídla a pro zahřátí nalejou ne jeden kalíšek mocné „vodky“.

*

Pan Antonín Wojnovský, s kterým jsem v okolí Čurlonu ztrávil celé nádherné leto, nijak se nezměnil. Při panování drsné běloruské zimy zachoval svou energii a rozhodnutí při každé příležitosti. Hned bylo viděti, že nás nenechá dlouho při teplém krbu.

149

Ze známe Smorgoně, kdysi proslulé na lovy medvědů, vezl mně na selských saňkách starý, běloruský hospodář. Hned za stanicí dráhy, hned po prvním úderu ledové a v kosti se deroucí vichřice sněhové, polekal jsem se. Cesta daleká a mráz zrovna zvoní. Myslel jsem si, že jen lehkomyšlnost byla příčinou, že nevezal jsem si na cestu filcové boty či po zdejším mluveno „valenky“, které jsou jedinou ochranou pro nohy citlivého měšťáka. Moji přátelé zdejší podle všeho značně otužili, položili na sánky jednu, jedinou a při tom ještě dost tenkou houni. Mimovolně dostal jsem strach a ohlížel jsem se starostlivě po něčem teplém, třeba by to byl selský kožich, zamaščený a páchnoucí, ale při tom ochraňující před třeskutým mrazem.

— Hospodáři, nemáte sebou ještě jednoho kožichu, — tázal jsem se nesměle sedláka, který na předku saňek klečel na kolenu.

Obrátil ke mně svou kostnatou tvář jakoby štětinami zarostlou. A malá jeho očka zajiskřila podivením.

— Kožich a na co potřebujete kožich? — Zdá se mi, že mráz zrovna páří, bojím se o nohy. —

Bělorus se usmál pohrdlivě, viděl jsem to, potom si na saňkách sedl a jedním ry-

Seno nelisované, sladké „ — — — — „ „ „
 Sláma „ žitná „ — — — — „ „ „

Mák „ 5.00 „ „
 Jetel „ 18.00 „ „

Záznam 7.VI. soukromého obchodu—zač kupuje.

	zl.	2.45	za 1 pud (16.88 kg)
Žito	„	2.70	„
Pšenice	„	2.25	„
Ječmen	„	2.70	„
Oves	„	3.40	„
Hřečka	„	2.20	„
Proso	„	5.00	„
Řepák	„	3.50	„
Hrách	„	3.20	„
Fasole	„		„

KURSY VALUT.

Varšava 7.VI. 1935.

Dolary U. S. A. (Sp. států)	5.31 zl.
Dolar zlatý	9.15 „
Koruny čsl. (za 100Kč.)	22.10 „
Ruble zlaté	4.80 „
Ruble stříbrné	1.35 „
Libra šterlingu	24.03 „

Celé Volyni jsou známa
 nejchutnější piva
 z parostrojního pivovaru
V. ZEMANA v Lucku.
 Specialita pivovaru—„SAKURA“.
 Doporučuj všude
 tohoto českého podniku znamenitý mok.

Nejlepší je
PIVO
 = pivovaru „Kvasilov“ =
 „SALVATOR“, „EXPORT“
 „MARCOVÉ“ a „STOLOVÉ“.

150.

chlým tahem stáhl botu s nohy a ukázal mi vesele bosou nchu, to se ví, že od narození nemytou.

— Vidíte, jsem starý člověk a po celou zimu tak chodím. Co mluvíte o zimě? —

Taková zvláštní demonstrace při třesnutí mrazu ukázala mi beznadějný stav, ale zároveň mně nakazovala, abych hrdině vytrval. Mráz pátil, do kostí se vdíral, ale mlčel jsem trpělivě.

Jeli jsme cestou — necestou. V zimě je cesta všude. Stopy po řádění sněžné vichřice patrný. Časem jeli jsme po cestě docela „holé“, abychom hned potom utkvěly v ohromné závěži, nanesené na metr vysoko. Jen zvolna vytrvalý běloruský kůň vlékl svoje břimě, namáhal se, chvílemi odpočinul, a hned zase dále se dral, až ze závěže vyvázl. Potom kopyta po zmrzlé půdě duněla, saňky letěly s větrem o závod. Časem ukázala se namodralá tabule ledová, po které saňky se rozjely takovou silou, že i kůň se na chvíli „položil“.

Mráz zlostně pátil, ale cesta ubíhala rychle, a bylo stále něco zajímavého, co člověk myslí i pohledem poutalo. Zimní cesta byla, jako všude jinde, o mnoho kratší než cesty letní. Přejížděli jsme beze všech obtíží nepřístupné prostory, rychle jsme přetínali bažiny,

151.

nebezpečná bahna, bralí rovný směr všude tam, kde v letě bylo potřeba celé hodiny objížděti promočené louky a nepřístupné močáry. Jel jsem po prvé v zimní době po těch známých místech, kde zažil jsem tolik zajímavých mysliveckých příhod, ale všecko bylo jiné, cizé, neznámé. Všecko se změnilo, p doba i barva a mnoho bylo pohřbeno pod vrstvami sněhu.

Všecko zdálo se mi býti cizí, neznámé. Bílý svět, hluchý, bezlitostivý nastal tu, kde v jiné době všecko květo, rostlo a bujně se množilo. Nedozírná prostora ledu a sněhu byla tak unavující pro oko, že člověk mimovolně oči zavíral. Ani na horizontě nebyla viditelnou linie, která by dělila zemi od nebe. Obloha byla přesycena šedou barvou, zdálo se, že ani slunce nesvítí, všecko bylo ponurné, mrazem strnulé a skřehlé. V dálce časem objevila se černá silhueta koně i postavy člověka nad ním nachýleného. Obraz ten zdál se býti předludem jakoby vyňatým z fata morgany. Všecky cesty připadaly mi neznámé, bezúčelné v té nesměrné prostora, jaká náleží krajinám severním. Černé kmeny stromů a rudé kostrbaté vrby chvějící se na bílých pláních byly k sobě tak podobné, že nemohly představovati sebe menšího rozdílu v pohledu. A přece označovaly se nějakým zna-

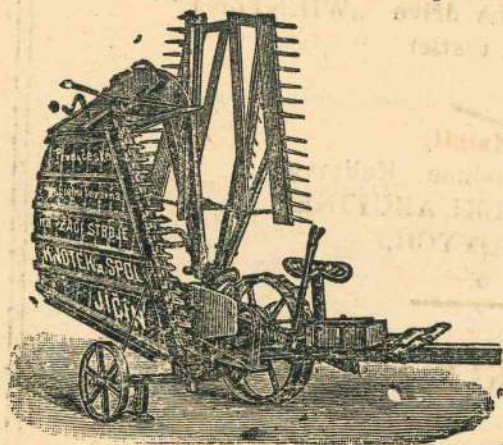
Vyznamenáno na hospodářské výstavě v Lucku.

Naše heslo:

S NOVÝM JAREM —

nové stroje

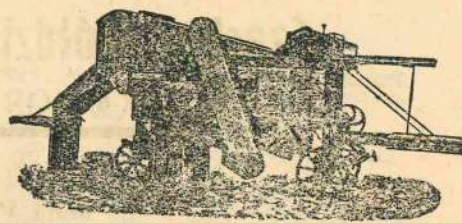
po nižší ceně!

Originální součást
vždy na skladě.

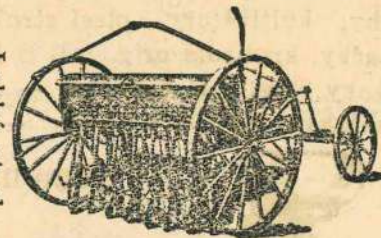
KNOTKOVÝ žací stroje

vítězí na celém světě

Lehký chod

Trvanlivý

Velká úspora zrna,
pracují přesně v kopcích i v rovinách

Radost z práce — užitek z výkonu
maji ti hospodáři, kteří zaseli českým secím
strojem „SCHULZ“.

—o—

Rovněž i jiné orné nářadí prodáváme po velmi
snížených cenách.

Přesvědčete se u nás a jistě nechybíte!!

Vyprodáváme různé stroje za poloviční ceny!!
Vše s tovární
zárukou—

Rudolf Jozef a spol.,

v ZDOLBUNOVĚ, ul. Kościelna č. 7.

Telefon č. 17.

Všichni kupujeme u firmy **G. VUGMEJSTER**, Rovno. ul. 3. Maje 129.,
poněvadž všechny větší textilní továrny zřídily u firmy G. Vugmeister
své komisionní sklady a jmenovitě:

- 1) Továrna soukenného zboží F. Rabinowitz & Synové — Bělsko.
- 2) Továrna soukenného zboží H. Landsberg, Akc. Sp.
- 3) Továrna výrobků hedvábných Akc. Sp. Klinge & Schulz.
- 4) Továrna vlněného a kamgarového zboží P. Gerszowski & Sp.
- 5) Továrna plyše Teodor Finster.

Na skladě stále obrovský výběr nejnovějších výrobků těchto továren a rovněž výrobků
žirardovských závodů jako: plátina lněná a bavlněná, brezenty a j.

Ceny tovární — bez smlouvání!

Vlněné látky na paleta a mužské úbory od 5 zl. za metr.

Mimo toho na skladě G. Vugmeistera je stálý výběr kožešin a hotových kožešinových
palet francouzských façon, a to: pižmovcových, fokových, hřiběčích, teletinových, krtkových,
murmlových a j.

Ceny nejnižší!

NEKUPUJTE, POKUD JSTE SE NEINFORMOVAL U NAS a nechybíte!

Czeska Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Równem (ČESKÉ HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO V ROVNĚ)

ul. 3. Mája 149.

dodá Vám levné a na výhodných podmínkách:

Pluhy, kultivátory, plecí stroje orig. „B Ä C H E R“. a také UNIA dřive „WIENZKY“
Řezačky, kruhadla orig. „B O R E K“. Triery „P F Ö N I X“. Čistící
mlýnky orig. „E X N E R — K A U B“. Odstředivky, máslnice
a pařáky „ALFA LAVAL“ —

Semena burákové

Kainit,

sůl draselnou, Kalimag

výrobky SPÓLKI AKCYJNEJ

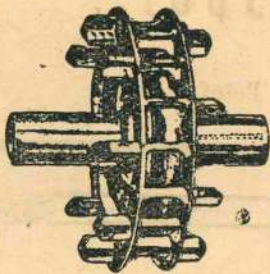
EKSPL. SOLI POTASOVYCH.

LWÓW, PLAC SMOLKI č. 5.

MLÁTIČKY WICHTERLE — KOVÁŘÍK.

S E C Í S T R O J E orig. Melichar lžičkový „U N I K U M“ nebo trybkový „P A T R I A“
různých velikostí i kombinované „I M P E R A T O R“ nejlevnější a nejvýhodnější koupíte
ze skladišť a prostřednictvím ČESKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO DRUŽSTVA V ROVNĚ.

Ž A C Í S T R O J „G R A T I A“ orig. Melichar.

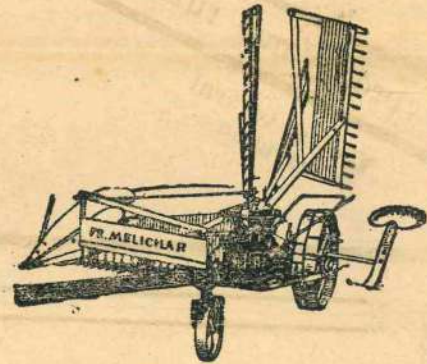

Zastoupení

světoznámých továren

Melichar—Umrath i Ska.

Lwów, Grodecka 61.

Hnojiva dusíkatá, saetra vápenná (ledek), nitrofos, supertomasyna a jiné
výrobky státních továren dusíkatých látek
W MOSCICACH I CHORZOWIE.

SUPERFOSFAT.

Zjednoczenie Fabryk superfosfatowych
w Polsce, Warszawa, Kredytowa 4.

Účelem

Českého Hosp. Družstva

v Rovně jest dodati Vám
nejlevnější a nejvýhodnější zboží.

Sklady: Rovno, ul. 3-go Maja 149; Kvasilov, u p. V. Červenky; Luck, ul. Piłsudskiego 65.
Straklov, u p. J. Suchého; Volkov, u p. V. Mráčka. Dům V. Zemana.

Czeska Spółdzielnia Kredytowa

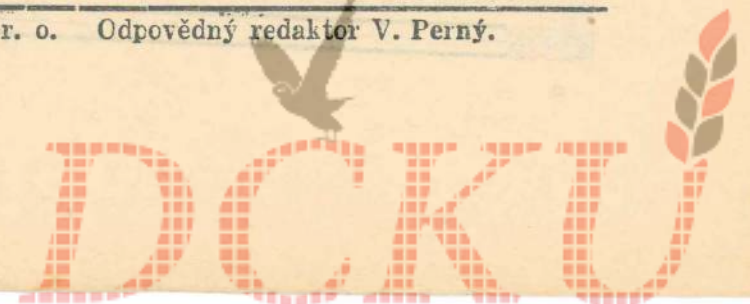
České Úvěrní Družstvo v Rovně, 3-go Maja 149. ,

Vám nejlépe zajistí Vaše vklady. Konto v P.K.O. č. 82034.

Poskytování zápůjček na nákup hosp. strojů, umělých hnojiv.

žádejte informace.

Tiskárna a vydavatelství „Hlasu Volyně“, spol. s. r. o. Odpovědný redaktor V. Perný.

DĚDICTVÍ ČESKÝCH KOMUNIT UKRAJINY